

Oslo kommune Friluftsetaten

Miljøverndepartementet
Avdeling for naturforvaltning
Postboks 8013 Dep.
0030 Oslo

Dato: 05.09.2008

Deres ref:
200601678-19/SPA

Vår ref (saknr):
06/01073-8

Saksbeh:
Kjell Isaksen, 23426956

Arkivkode:
937.2

Oppgis ved alle henvendelser

HØRING – ENDRINGER I VILTLOVEN OG ROVVILTFORSKRIFTEN (NØDVERGE OG BRUK AV ÅTE)

Oslo kommune har mottatt ovenstående høringssak til uttalelse fra departementet. Friluftsetaten er Oslo kommunes fagetat i viltfaglige spørsmål, og denne høringsuttalelsen er avgitt på delegert myndighet (jf. bystyrets vedtak av 30.05.2001, sak 218, byrådets vedtak av 03.07.2001, sak 1360 og byrådets vedtak av 01.08.2001).

Felling av vilt til forsvar av bufe og tamrein utenfor inngjerdet område

Ifølge gjeldende rett (viltlovens § 11 annet ledd, også kjent som nødvergebestemmelsen) kan vilt felles «under direkte angrep på bufe og tamrein». Forslaget til ny lovtekst utvider mulighetene for å felle rovvilt som kan gjøre skade.

Jerv og gaupe kan felles av eieren, eller noen som opptrer på eierens vegne, for å fjerne en aktuell og betydelig fare for skade på bufe eller tamrein når det er sannsynlighetsovervekt for at angrep vil finne sted og det ikke er mulig å avverge faren på annen rimelig måte. Bjørn kan felles på samme vilkår, dersom det nasjonale/regionale bestandsmålet for bjørn er nådd.

Hvis den foreslåtte lovteksten tolkes bokstavelig og strengt, vil den sannsynligvis ikke innebære noen stor endring i forhold til dagens nødvergebestemmelse. Endringen medfører imidlertid at langt mer overlates til den enkeltes skjønn (dvs. vurderingene til den som eier bufe/tamrein eller de som opptrer på vegne av eieren). Når er det en aktuell og betydelig fare, under hvilke omstendigheter er det sannsynlighetsovervekt for at et angrep vil finne sted, og hvor langt går kravet om at det ikke skal være mulig å avverge faren på annen rimelig måte? Dette er forhold som vil bli vurdert helt ulikt fra person til person, og vurderingene vil nok i stor grad være farget av den enkelte persons syn på rovdyr og hans/hennes oppfatning av i hvor stor grad de utgjør et problem. Den foreslåtte lovteksten og høringsnotatet fra departementet gir få holdpunkter for hvordan disse sentrale spørsmålene skal vurderes.

Friluftsetaten
Miljø- og planavdelingen

Postadresse:
Postboks 1443 Vika
0115 Oslo

Besøksadresse:
Sommerrogata 1, inngang Inkognitogata
Friluftsetaten@fri.oslo.kommune.no

Telefon: 02180
Telefaks: 23 42 70 01
Bankgiro nr.: 6097 05 04543
Org. nr.: 971 185 600

Situasjoner der rovdyr og bufe/tamrein kommer nær hverandre i utmark vil ofte være uoversiktlige, og avgjørelser må tas raskt på grunnlag av det inntrykket man har dannet seg av situasjonen. Dersom det i ettertid reises tvil om lovligheten av en felling gjort i henhold til det nye forslaget til § 11, vil det trolig være svært vanskelig å samle bevis og overprøve det skjønn som er utvist i felten. Det er dermed en fare for at resultatet av lovendringen blir at den som eier bufe/tamrein (og de som opptrer på dennes vegne) uten å løpe særlig risiko for straffefølgelse vil kunne felle rovvilt også i situasjoner der viltet ikke utgjør noen betydelig fare for tamdyrene.

Forslaget til ny tekst har mange likhetstrekk med bestemmelsene som gjaldt på 1980-tallet (adgang til å felle vilt «under fare for direkte angrep på bufe og tamrein»). Departementet har i høringsnotatet gjort rede for at denne ordlyden var uklar og bød på tolkningsproblemer, og at dette var en viktig årsak til at loven på begynnelsen av 1990-tallet ble endret til sin nåværende form. Forslaget som departementet nå har sendt ut er riktig nok mer konkret enn den gamle lovteksten, men trolig vil man få tilsvarende problemer med å tolke loven i enkeltsaker.

Hvilke bestemmelser som gjelder for den enkelte art vil etter forslaget til ny lovtekst avhenge av om bestandsmålet er oppnådd eller ikke. Dette vil kunne skape usikkerhet om hvilke regler som til enhver tid gjelder.

Det er knyttet sterke konflikter og en opphetet debatt til forvaltningen av rovdyr i Norge. På grunn av dette er det etter vår mening meget viktig at lovverket på dette området er oversiktlig og klart. Et lovverk som er uklart og som overlater mye ansvar til enkeltpersoners skjønn vil bidra til å skjerpe konfliktene, ikke dempe dem.

Dersom forslaget til ny lovtekst blir tatt til følge, vil flere rovdyr (i første omgang jerv og gaupe) bli felt i disse artenes yngletid. Dette uthuler yngletidsfredningen som alle naturlig hjemmehørende viltarter skal nyte godt av. Man bør søke andre metoder for å redusere skader på bufe/tamrein enn å felle rovvilt i yngletida. Bestandsregulering bør skje gjennom kvotejakt utenom yngletida.

Med bakgrunn i ovenstående mener Oslo kommune at § 11 i viltloven ikke bør endres. Dersom den nye teksten tas inn i loven, bør etter vårt syn eventuell oppfyllelse av det nasjonale bestandsmålet for bjørn (ikke de regionale målene) være avgjørende for om det skal gis utvidete muligheter til å felle bjørn (§ 11 tredje ledd).

Felling av rovdyr i innhegnet område

Forslag til ny paragraf i rovviltforskriften:

I tillegg kan eieren, eller noen som opptrer på eierens vegne, felle rovdyr som befinner seg i innhegnet område når det er sannsynlighetsovervekt for at rovdycet der vil angripe produksjonsdyr i landbruket eller hund. Det er et vilkår at innhegningen tilfredsstiller kravene til rovdycrsikre gjerder fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning. Miljøvern-departementet kan bestemme at fellingsadgangen etter dette ledd ikke skal gjelde for spesielt truede arter eller spesielt truede bestander av enkelte arter.

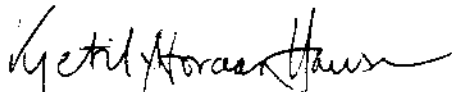
Oslo kommune kan ikke se det store behovet for en slik ny bestemmelse. Det bør være svært sjelden at store rovdycr tar seg inn i rovdycrsikre hegn. I den grad det forekommer, bør man

fokusere på kravene til slike hegn og forbedre disse slik at hegnene i størst mulig grad faktisk blir rovdysikre. I de tilfellene der et rovdyr har tatt seg inn i et slikt hegn, vil det nok i mange tilfeller raskt utvikle seg til en situasjon med et direkte angrep. Dette er situasjoner som dekkes opp av dagens nødvergebestemmelse, noe departementet også påpeker i høringsnotatet. I de få tilfellene der det ikke raskt utvikler seg til et direkte angrep, bør det eventuelt inn et krav om at rovdycet bare kan felles dersom et angrep ikke kan avverges på annen måte (jf. bestemmelsene i Sverige som det er referert til i høringsnotatet).

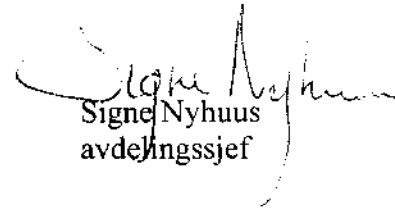
Det går ikke fram av forslaget om den nye bestemmelsen er ment å skulle gjelde for alle de store rovviltartene, eller om enkelte arter skal unntas. Med bakgrunn i den meget svake bestandssituasjonen for ulv (*Kritisk truet* ifølge Norsk rødliste 2006), bør denne arten bare kunne felles ved direkte angrep (dagens nødvergebestemmelse).

Oslo kommune har ingen bemerkninger til de øvrige punktene i høringen.

Med hilsen

Kjetil Storaas Hansen
direktør

Signe Nyhuus
avdelingsjef

Kopi til: Byrådsavdeling for miljø og samferdsel, Oslo kommune

